

Kalaallit Nunaanni eqqartuussiveqarnikkut iluarsartuusseqqinneq tamatumalu malinnaavigineqarnissaa pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit)

Akissuteqaat

(Nunamut Namminermt, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoq)

Naalakkersuisut sinnerlugit aallarniutigalugu Inatsisartunut ilaasortaq Juliane Henningsen qutsateqarfiginiarpara innuttaasunut inuiaqatigiinnullu tamarmiusunut pingaaruteqarluinnartumik qulequttat qitiulluinnartut ilaannit oqallisiginninnissamut suliniuteqarmat.

Eqqartuussiveqarneq pillugu iluarsartuusseqqinneq Naalakkersuisut pimoorusamik ingerlaavartumillu malinnaavigaat taamaasillutillu Kalaallit Nunaata soqutigisai tamatumunnga tunngasuni ataatsimeeqateqartarnerni tamani periarfissaqarfiusuni isumaginiartarlugit. Tamanna Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarnermut Siunnersuisoqatigiinni peqataaneq aqutigalugu kiisalu Naalakkersuisut naalagaaffiullu akornanni ministerit atorfilittallu akuttunngitsumik ataatsimeeqatigisarnerisigut ingerlanneqarpoq.

Soorlu siunnersuuteqartumit erseqqissaatigineqartoq immikkoortunik arlalinnik peqarpoq Kalaallit Nunaata tungaanit siunissaq isigalugu maluginiarneqartariaqartunik. Immikkoortut ilaat naalagaaffiup oqartussaaffigai taakkunanilu uagut Kalaallit Nunaata tungaanit qulakkeertussaavarput Kalaallit Nunaata puigorneqannginnissaa. Immikkoortunillu allanik aamma peqarpoq uagut nammineq maani nunatsinni oqallisigisariaqakkatsinnik. Qulequttat qitiulluinnartut peqqissaartumik oqallisigineqartariaqartut ilagaat uagut qanoq isummissanersugut matumunnga, tassa inoqarmat arlalinnik namminneq piunassuserinngisaminnik ukiorpassuarni Danmarkimiissimasunik nunatsinnilu inuiaqatigiinnut akulerutseqqinneqartariaqartunik. Nunatsinni inuiaqatigiinnut, pineqaatissinneqarnermut atatillugu Danmarkimi innissinneqarsimasunut inuit ilaannut annertuumik allanngorfiusimasunut. Naalakkersuisuni isumaqarpugut uagut inuiaqatigiittut innuttaasunut aamma isumaginninnissamut pisussaaffeqartugut pineqaatissinneqareernerup kingorna inuiaqatigiinnut akuleruttariaqartunut. Aamma ilungersunartorujussuarnik pinerlussimanerminnut pineqaatissinneqarsimasunut. Pinerlitsaalisitsineq pillugu inatsit tamarmiusoq tunngaviusumik isummamik toqqammaveqarpoq tassalu inuttaasunut akulerutsitseqqinneq pingaartuuvorlu isumap taassuma aalajangiusimaneqarnissaa. Aamma inunntu Herstedvester-imi isertitsivimmi pineqaatissinneqarnerminnut atatillugu tassaniittinut.

Taamaattumik pingaartuuvoq inuit pineqaatissinneqarsimasut inuiaqatigiinni nalinginnaasumik inuunermut uteqqinnissamut periarfissinneqarnissaat. Periarfissaq tamanna qulakkeerniarlugu aamma pinerlunnernut nutaanut uteqqittoornissaaq pinaveersimatinniarlugu, pingaaruteqarluinnarpoq pineqaatissiinnermut atatillugu katsorsartinneqarnissamut pitsaasunik periarfissaqarnissaat soorlu assersuutigalugu atonerluinermut aamma ilinniagaqarnissamut neqeroorfigineqarnissamut. Naalakkersuisuni ajornartorsiut tamanna eqqumaffigilluarneqarpoq, Kalaallit Nunaanni isertitsivioersunut aamma isertitsivissamut nutaamut Nuummi sananeqartussamut tunngatillugu. Taamaattumik aamma akuttunngitsumik Naalakkersuisut tikkuartarpaat Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittoqarfiup

akisussaaffik tamanna pimoorutissagaa, ullutsinnut naleqquttunik isertitsivimmiitsinneqartut atugassaqaarnissaat piginnaasaqarluartunillu sulisoqaarnissaq qulakkeerniarlugit.

Nuummi isertitsivimmik nutaamik sananeq, tassunga ilanngullugit sanaartorfigiuminarsaanermut aningaasartuutit, peqqinnissaqarfiup sullissinerani inunnillu isumaginninnermi aningaasartuutit naalagaaffiup aamma Namminersorlutik Oqartussat akornanni qanoq avinneqarnissaat pillugit ajornartorsiutit qulaajarneqarnissaat tassaapput immikkoortut suliassat tulleriarlugit pingaarnersiorneranni massakkorpiaq annertuumik pingaartinneqartut. Pingaaruteqarlunnarpoq isertitsivimmik nutaamik sananeq aamma eqqartuunneqarsimasut Danmarkiliartinneqarsimasut nunatsinnut uterteqqinneqarnissaat patajaatumik toqqammaveqassasut, taamaattumillu Naalakkersuisut isumaqatigilluinnarpaat angerlarartitsinerup peqqissaarlunnartumik piareersarneqarnissaa. Taamaattumik Naalakkersuisut naalakkersuisoqarfinit assigiinngitsunit peqataaffigineqartumik suleqatigiissitamik pilersitsinikuupput suliassamik Namminersorlutik Oqartussanit immikkoortut ilaannut akisussaaffigineqartunut tunngatillugu isumaginnittussamik. Peqatigitilluguli pingaaruteqarpoq malugissallugu, isertitsivimmut nutaamut akisussaaffik naalagaaffimmiimmat.

Naalakkersuisut malugaat pinerluttunik isumaginnittoqarfiup tungaanit naatsorsuutigineqartoq, isertitsivimmi inissinneqarnissamat utaqquisut allattorsimaffiini allassimasut amerlissasut Kangerlussuarmi utaqqiisaasumik isertitsiviugallartup matunerata nassataanik. Tamanna namminermi tupinnartuunngilaq, kisianni taamaakkaluartoq assut naammaginarani. Eqqartuunneqarsimasunut kisiannili aamma eqqugaasimasunut. Taamaattumik Naalakkersuisut apeqqut periarfissami siullerpaami danskit naalakkersuisuinut saqqummiunniarpaat.

Eqqartuussiveqarnikkut iluarsartuusseqqinnermi oqartussaaffiit qitiulluinnartut ilaat alla tassaavoq eqqartuussisut sulinnermi atugassarititaasa pitsanngortinneqarnissaat aamma illersuisuusartut ilinniagaqarnerisa inissisimaffiat. Naalakkersuisut naammagisimaarlurpaat eqqartuussisunik illersuisuusartunillu ilinniartitsineq kiisalu illersuisuusartut namminneq peqatigiiffegalersimanagerat, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarnermut Siunnersuisoqatigiinni sinniisuutitaqartumik. Taamaattumik naammaginngilaq, kissaatigisatut eqqartuussiveqarfiit angissusiannik iluarsartuusseqqinneq, eqqartuussisunik sulinnermi pitsaanagerusunik atugassaqartitsilersussaq, unitsinneqarallarsimammat. Tamanna danskit naalakkersuisuinut naammaginagu Naalakkersuisut nalunaarutigaaq suliarlut tamanna massakkut malinnaavigineqartuarpoq. Ingerlalluurtumik eqqartuussiveqarnikkut periuseqarneq inuiaqatigiit ineriartortinneqarneranni pingaaruteqarpoq. Naammaginngilluinnarpormi eqqartuussivinni sulianik suliarinnittarnerup taama sivistutisarnera.

Soorlu aamma siunnersuuteqartumit erseqqissaatigineqartoq saqitsaannernik isumaqatigiissitsiniartarneq immikkoortuuvooq Inatsisartunit inatsimmut ilaatinneqarnissaa kissaatigineqartoq. Ulloq manna tikillugu saqitsaannernik isumaqatigiissitsiniartarnermi misilittaanerit aallartinneqarsimangillat sammineqartorli Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarnermut Siunnersuisoqatigiinni suliarineqarpoq suliarlut pillugu misissueqqissaartussamik suleqatigiissitaliortoqarluni Kalaallit Nunaannut periusissatut siunnersuuteqartussamik. Qulequtaavoq tullianik Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarnermut Siunnersuisoqatigiit qaammammi maajimi ataatsimiinneranni oqallisigineqartussaq. Tassunga atatillugu pingaaruteqarlunnarpoq periuseq pineqartussaq inuiaqatigiinnut kalaallinut naleqquttuunissaa, taamalu pisariaqarani Danmarkimi periutsip atorneqartup assilineqarnissaa.

Naalakkersuisut malugaat siunnersuuteqartumit immikkut uparuarneqarsimammat kommunefoginik amigaateqarneq. Naalakkersuisut isumaqatigaat, illoqarfiit mikinerusut

mikisullu aamma nunaqarfiit politeeqarnikkut sullinneqarnissaat, taamaattumik piffissami aggersumi Naalakkersuisunit apeqqut tamanna naalagaaffimmut saqqummiunneqassaaq.

Qulequttat qitiulluinnartut pillugit oqallittoqarnissaa Naalakkersuisunit qilanaaraarput.